

Film Breza; prikaz

Film o kojemu ću pisati jest adaptacija istoimene knjige Slavka Kolara: Breza. Snimljen je 1967. godine, a u glavnim ulogama su Manca Košir (Janica), Velimir Bata Živojinović (Marko Labudan) te Fabijan Šovagović (Joža Sveti). Film je jedno od rijetkih djela koje u potpunosti pokazuje način življenja i odnos ljudi između dva svjetska rata u selima Hrvatske.

U filmu se radi o djevojci Janici i njezinoj preranoj smrti te odnosu ostalih likova prema tome, po njima ne tako tragičnom, događaju. Kao što sam već napisala, radnja se odvija u međuratnom razdoblju, no slijed događaja nije tipičan, tj. ne odvija se kronološki. U početku upoznajemo likove te saznajemo da je Janica vrlo bolesna, no njezina priča nije nam poznata. Tek na njezinom sprovodu dobivamo uvid u njezinu prošlost i odnose s ostalim likovima u obliku sjećanja ljudi koji su prisustvovali sprovodu. Kroz njihova prisjećanja saznajemo da je Janica zapela Marku za oko na jednoj seoskoj zabavi, da se udala za njega (iako nije imala puno izbora), da je rodila mrtvo dijete te da se od tuge i porođajne iscrpljenosti strašno razboljela i naposljetku umrla. To sve promatra Joža, vrlo pobožan Janičin prijatelj koji je kroz cijelu priču zaljubljen u Janicu, no smatra da je ljubav grijeh pa ostaje samo njezin prijatelj (Janica ga ionako nikad nije vidjela kao išta drugo). On je ujedno i jedina osoba, osim Janičine majke, kojoj je stvarno stalo do nje. Ističe se status muškaraca te se žene vide kao spremačice, kuharice i "nosačice" (po mogućnosti muške) djece. Čak se i smrt djeteta smatra „Ah, kaj sad“ događajem te je važnije raspraviti može li Marko biti barjaktar na svadbi sina njegovog prijatelja. Bolest njegove žene ne budi u njemu zabrinutost i paniku nego iritaciju jer je našla baš nezgodno vrijeme da se razboli. Što je najgore, nakon njezine smrti, on pođe na svadbu, opija se i zabavlja te zavodi druge djevojke. Odnos prema ženama je vrlo nekorektan, čak i od strane samih žena. Dok je Janica na rubu smrti, ostale žene komentiraju kako

je slaba i ne razumiju zašto je Marko baš nju izabrao za ženu. Kad Janica umre, Marku se odmah kreću nametati druge žene te se nude za udaju. U filmu je izražen katolicizam i kršćanstvo.

Iako spada u kategoriju drame, film u meni nije budio nikakve osjećaje sve do zadnje scene kada Marko naiđe na brezu u šumi te krene plakati. Možda je plakao zbog pića ili je pio da ne bi plakao? Možda je njegov odlazak na svadbu način podnošenja gubitka djeteta i žene? Možda je on ipak dobra osoba koja se ne zna nositi s onim što mu je sudbina dala? Hahahahahaha, ne. Kak' bi njegovi pajdaši rekli: „bu si našel novu ženu, kaj sad“. Dobro je vidjeti kako je to nekada bilo. Dobro je vidjeti da se status žena u društvu poboljšao. Dobro je vidjeti da ima sve manje Marka na svijetu.

Lina Beg, 8.a